

Digitale toegankelijkheid van gemeentelijke websites

QuickScan naar de stand van zaken per mei 2015

Rapport
2015-05-13

Inhoudsopgave		
1	Samenvatting	3
2	Inleiding	3
2.1	Doel en doelgroep	4
3	Onderzoeksmethode	4
3.1	Scope	4
3.2	Bepaling en definitie	5
4	Resultaten	6
4.1	Totaal overzicht	6
4.2	Overzicht per type verklaring	7
5	Conclusies	8
Bijlage 1	Inventarisatie websites Nederlandse gemeenten	10
Bijlage 2	Het aantal/percentage mensen met een beperking	19

Colofon

Copyrights

De richtlijnen en ijkpunten in dit rapport zijn overgenomen van de WCAG 2.0 / Webrichtlijnen 2

Stichting drempelvrij.nl

In opdracht van:

Het College voor de Rechten van de Mens

Onderzoekers en auteurs:

Gerard Coppinga (senior inspecteur en onderzoeker Stichting Accessibility)

Maaïke Triemstra en Kim de Willigen (senior inspecteur en onderzoeker Centric)

Cockie Gerritsen en Marijke van Grafhorst (data analyse en rapport Stichting drempelvrij.nl)

Disclaimer

Ondanks de inspanning om juiste en up-to-date informatie te verstrekken, is dit geen garantie voor de inhoud, volledigheid, accurate en correcte inhoud van de informatie. Op geen enkel manier kan de partnercombinatie aansprakelijk worden gesteld voor eventuele schade die voortkomt uit gebruik van informatie van deze Quickscan.

1 Samenvatting

Vanaf 1 januari 2015 moeten overheidswebsites voldoen aan internationale normen voor toegankelijkheid. Alleen als dit om zwaarwegende redenen niet volledig mogelijk is, moeten zij dit op transparante wijze verantwoorden. Een toegankelijke website kan door iedereen gebruikt worden. Ook door mensen die niet (goed) kunnen zien of horen, moeite hebben met ingewikkelde teksten of geen muis kunnen gebruiken.

In het beleid van decentralisatie van overheidstaken zijn veel taken bij gemeenten belegd. De digitale dienstverlening van de gemeenten is een belangrijk instrument om dienstverlening aan de burger efficiënter en effectiever te organiseren en met afnemende financiële middelen doelmatiger in te zetten. De verwachting is daarnaast dat digitale dienstverlening leidt tot grotere tevredenheid bij inwoners. Maar hoe toegankelijk zijn de gemeentelijke websites?

Om die vraag te beantwoorden, is er onderzoek gedaan naar de toegankelijkheid van de 393 websites van Nederlandse gemeenten. Om inzicht te krijgen in de stand van zaken van deze websites is een aantal publieke registers met informatie over websites van de overheid en eigen verklaringen van de betreffende organisaties onderzocht en zijn aanvullend quickscans door experts uitgevoerd.

Op grond van de gegevens is de conclusie dat van alle gemeentelijke websites 26 (7%) voldoen aan de overheidsstandaard voor toegankelijkheid: WCAG 2.0, niveau AA. 60% van de gemeenten werkt aan toegankelijkheid. De websites van deze gemeenten zijn echter nog niet toegankelijk en hebben daarbij soms ook een onvolledige, niet actuele of onjuiste verklaring. 33% van de websites van gemeenten zijn niet alleen ontoegankelijk maar hebben tevens geen verantwoording.

De gegevens zijn afgezet tegen het aantal inwoners van Nederlandse gemeenten dat gebruik kan maken van toegankelijke digitale dienstverlening, inclusief mensen met een functiebeperking. Dit om duidelijk te maken dat toegankelijkheid gaat om het kunnen en willen bereiken van alle inwoners en niet om een technische discussie.

2 Inleiding

Vanaf 1 januari 2015 moeten overheidswebsites voldoen aan de internationale normen voor toegankelijkheid WCAG 2.0 AA, onderdeel van de zogenaamde webrichtlijnen: webrichtlijnen versie 2.0 d.d. 1 juli 2011 is de overheidsstandaard voor het ontwerpen, bouwen en beheren van websites. De Webrichtlijnen zijn gebaseerd op internationale standaarden voor kwaliteit en toegankelijkheid, en op in de praktijk beproefde oplossingen van professionals.

Door het naleven van deze richtlijnen kunnen mensen met beperkingen (onder meer slechthorend, doof, slechtziend, (kleuren)blind, motorische beperkt en laaggeletterd) de informatie en dienstverlening op websites net als 'gewone' gebruikers gebruiken. Alle organisaties dienen zich aantoonbaar te kunnen verantwoorden over de mate waarin zij voldoen aan deze richtlijnen voor toegankelijkheid. Voor het bepalen van het percentage mensen met een beperking wordt uitgegaan van 14,8%, zie bijlage 2. Dat betekent in absolute aantal per april 2015 ($14,8\% \cdot 16,5$ miljoen) 2,44 miljoen mensen.

In het beleid van decentralisatie¹ van overheidstaken zijn veel taken bij gemeenten belegd. De digitale dienstverlening van de gemeenten is een belangrijk instrument om dienstverlening aan

¹ Jeugdwet, Participatiewet en Wmo

de burger efficiënter en effectiever te organiseren en met afnemende financiële middelen doelmatiger in te zetten.

2.1 Doel en doelgroep

Het doel van dit onderzoek is het in beeld brengen van de actuele stand van de toegankelijkheid van de websites van Nederlandse gemeenten per april 2015. Hiermee wordt duidelijkheid verkregen over de status van toegankelijkheid van gemeentewebsites en kan worden vastgesteld of de overheid zich aan haar verplichtingen houdt. Alle overheidsorganisaties zijn verplicht om toegankelijkheidsrichtlijnen toe te passen. Als dit om zwaarwegende² redenen niet volledig mogelijk is, dan moeten zij dit op transparante wijze verantwoorden.

In de afgelopen jaren zijn door het verantwoordelijke Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties ondersteunende en stimulerende maatregelen getroffen om de digitale toegankelijkheid te realiseren. Hiertoe is naast de bestaande Waarmerkregeling van Aantoonbare Toegankelijkheid een aantal instrumenten ontwikkeld:

- **Toepassingskader**
Het toepassingskader beschrijft het kader waarbinnen de Webrichtlijnen moeten worden toegepast op alle digitale dienstverlening en informatievoorzieningen van overheden en semioverheden.
- **Toegankelijkheidsmonitor**
De toegankelijkheidsmonitor is een instrument dat via een automatische test voor een deel vaststelt in hoeverre websites aan de webrichtlijnen voldoen.
- **Toegankelijkheidsverklaring**
Overheidsorganisaties moeten zelf op hun website verantwoording afleggen over de toepassing van de webrichtlijnen. Met de toegankelijkheidsverklaring geven overheidsorganisaties inzicht in de mate waarin zij gevorderd zijn in het toegankelijk maken van hun website.

3 Onderzoeksmethode

3.1 Scope

Om inzicht te krijgen in de stand van zaken van de 393 gemeentelijke websites is een aantal publieke registers met informatie over websites van de overheid en eigen verklaringen van de betreffende organisaties onderzocht en zijn aanvullend 60 quickscans door experts uitgevoerd.

Voor de publieke registers is gebruik gemaakt van:

- het overzicht van overheden met informatie over 'pas toe' of 'leg uit' <http://versie2.webrichtlijnen.nl/toepassen/>;
- het register van drempelvrij.nl, <http://www.drempelvrij.nl/waarmerkdragers/>;
- de lijst van gemeenten die een toegankelijkheidsverklaring hebben opgesteld <http://www.gewoontoegankelijk.nl/nl/content/organisaties-die-een-toegankelijkheidsverklaring-hebben-opgesteld>;
- de meetgegevens uit de automatische meting (17 van de 38 criteria) op [gewoontoegankelijk.nl](http://www.gewoontoegankelijk.nl) <http://www.gewoontoegankelijk.nl/nl/gemeenten>. Omdat deze ten tijde van het onderzoek nog geen overzicht van alle gemeenten gaf is deze slechts ondersteunend gebruikt.

Het onderzoek is uitsluitend gebaseerd op de primaire websites van gemeenten. In de praktijk komt het voor dat een gemeente voor sommige taken of vormen van dienstverlening (denk

² <https://www.webrichtlijnen.nl/toepassen/afwegingscriteria>

aan gemeentemusea, historische archieven, energieloketten, buurtmonitors) aparte (sub)sites heeft. Deze zijn niet in dit onderzoek meegenomen.

Uitgangspunt voor het onderzoek was het 'pas toe of leg uit' overzicht op: <http://versie2.webrichtlijnen.nl/toepassen/> (versie 1 mei 2015). Dit overzicht is verrijkt met de informatie uit het Waarmerk drempelvrij.nl register.

Door ervaren onderzoekers van Accessibility en Centric is vervolgens in een kort tijdbestek (10 minuten per website) door middel van een steekproef een scan uitgevoerd op toegankelijkheidsverklaringen (20 scans) en op websites die geen verklaring hadden (40 scans). Deze handmatig uitgevoerde scans bestonden uit een korte analyse van de website.

De focus heeft bij het onderzoek gelegen op structurele toegankelijkheidsproblemen. Dit kunnen zowel structurele problemen in de techniek van een website zijn als problemen met het beheren van content. Websites zijn niet afgekeurd op bijvoorbeeld het missen van een enkel tekstalternatief. Let wel: elke website kan incidentele fouten bevatten, maar deze zijn buiten dit onderzoek gelaten.

3.2 Bepaling en definitie

Een website van een gemeente kan de volgende status hebben ten aanzien van de internationale toegankelijkheidsrichtlijnen:

Voldoet: met een onderbouwde verklaring wordt aangegeven dat aan de richtlijnen wordt voldaan.

Voldoet niet om één van de volgende redenen:

- De gemeente verklaart zelf dat men op dit moment niet aan de eisen voldoet of op korte termijn zal voldoen. Korte termijn wil zeggen niet voor 1 juli 2015. Of: De gemeente verklaart dat men 'aan toegankelijkheid werkt'. Dit impliceert dat men (nog) niet voldoet. In de data: waarde *Termijn*;
- De gemeente verklaart zelf of heeft een waarmerklogo dat aangeeft dat men aan een lager niveau dan verplicht voldoet. Dit impliceert dat men (nog) niet aan het verplichte niveau voldoet. In de data: waarde *Niveau*;
- De gemeente verklaart dat men voldoet maar specialisten hebben in dit onderzoek vastgesteld dat de verklaring onjuist is en/of niet voldoet aan de eisen die daaraan gesteld zijn³. In de data: waarde *Onvolledig*;
- De gemeente verklaart dat men vanaf een bepaald moment voldoet (bijvoorbeeld eerste kwartaal 2015), terwijl dit moment reeds is gepasseerd en/of specialisten hebben vastgesteld dat dit niet het geval is, of men verwijst naar een waarmerklogo dat verlopen is (waarmerklogo's uit heel 2014 worden als geldig gezien). In de data: waarde *Datum*;

³ Overheidsorganisaties zijn verplicht om de Webrichtlijnen toe te passen ('pas toe'). Is dit om zwaarwegende redenen niet (volledig) mogelijk, dan moeten zij dit op transparante wijze verantwoorden ('leg uit').

- Voor burgers belangrijke vormen van ondersteuning of dienstverlening op de primaire website van de gemeente zijn buiten de verklaring gehouden (denk aan een digitaal loket, formulieren, etc.).
In de data: waarde *Scope*;
- De gemeente geeft op geen enkele wijze aan of dan wel hoe aan toegankelijkheid gewerkt wordt.
In de data: waarde *Geen*.

Het is mogelijk dat een gemeente om meerdere redenen niet voldoet. Daar waar dat het geval is, is de eerstgevonden reden als reden geregistreerd.

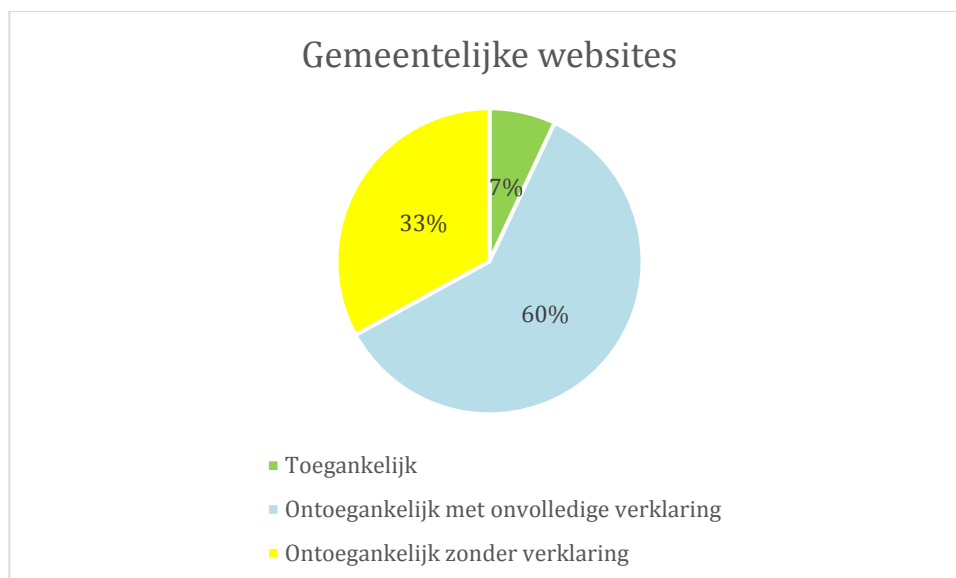
4 Resultaten

4.1 Totaal overzicht

7% Toegankelijke gemeentelijke websites.

60% Ontoegankelijke gemeentelijke websites met onvolledige, niet actuele of onjuiste verklaring of verklaring dat site niet geheel of niet op het juiste niveau toegankelijk is.

33% Ontoegankelijke gemeentelijke websites zonder verklaring

De in het handmatig onderzoek gevonden regelmatig voorkomende problemen zijn onder meer:

- Ontbreken van tekstueel alternatief bij afbeeldingen
Visuele informatie, zoals een afbeelding, moet ook op een tekstuele wijze beschikbaar worden gemaakt;
- Onduidelijke 'lees meer' links
Het doel van een link moet logisch zijn, ook als je deze zonder de omliggende content krijgt voorgelezen;
- Onbruikbare zoekvelden
Een zoekveld is een eenvoudig formulier. Een formulier moet bijvoorbeeld namen voor invoervelden en knoppen hebben en instructies en foutmeldingen;
- Geen mogelijkheid om delen van de site over te slaan via 'skiplinks'

Om snel over een webpagina te kunnen navigeren, kan via een skiplink eenvoudig over terugkerende blokken (zoals een menu) worden gesprongen met een verborgen link;

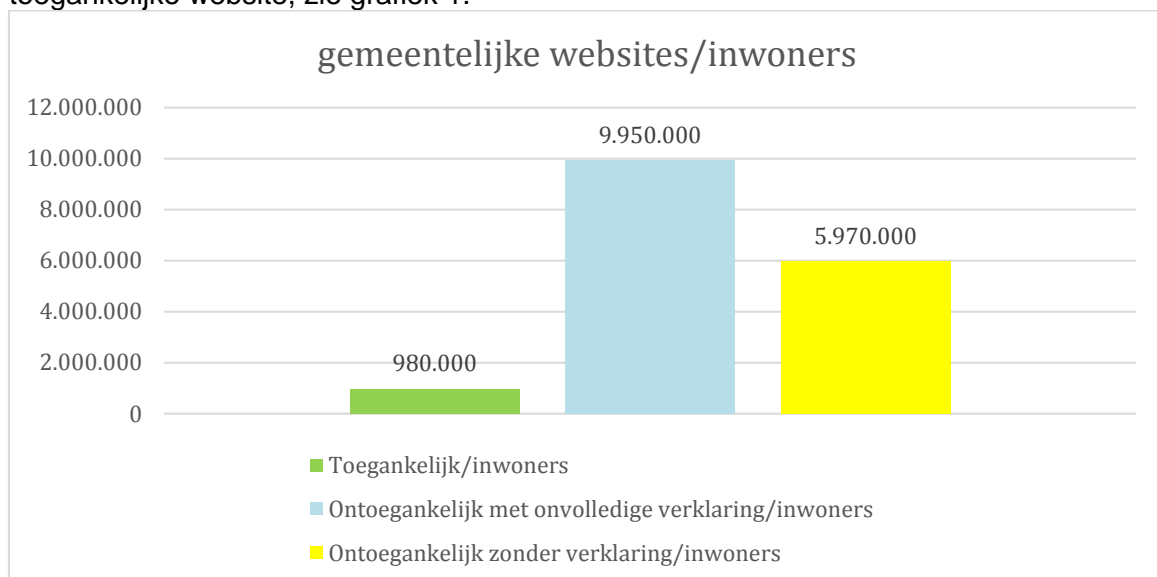
- Onvoldoende kleurcontrast
Ook als je slechthziend of kleurenblind bent, moet je een website kunnen lezen;
- Onjuiste (koppen)structuur.
Met goede koppen kan op een niet-visuele wijze de structuur van een document worden bepaald. Een gebruiker kan zo snel een indruk van de pagina-inhoud verkrijgen.

Een diepgaander onderzoek zal waarschijnlijk ook andere problemen blootleggen

4.2 Overzicht per type verklaring

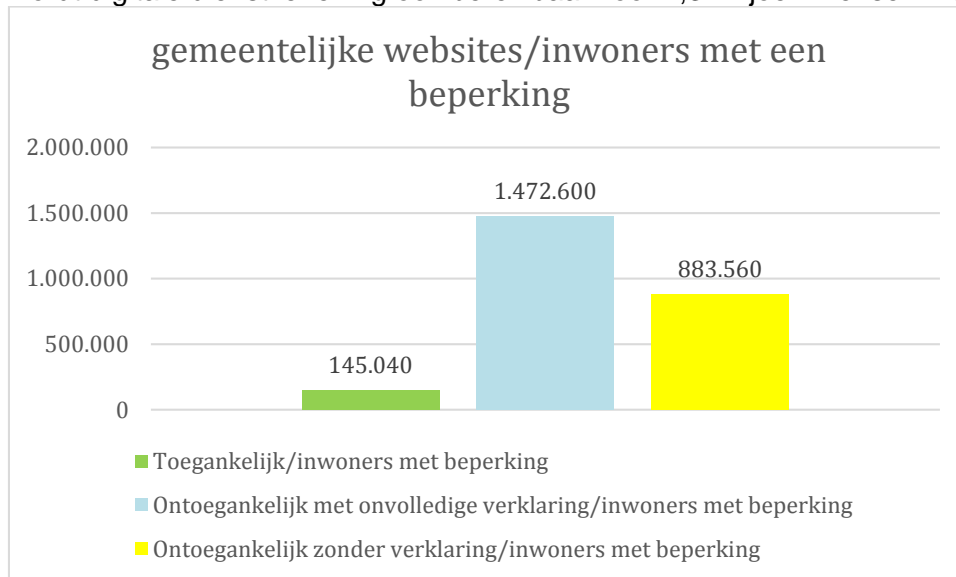
Goed of type fout	Aantal sites	Percentage	Reden goed/afkeuring	Aantal burgers in betreffende gemeenten
Toegankelijke gemeentelijke websites				
Goed	26	6,6%	drempelvrij verklaring	0,98 miljoen
Ontoegankelijke gemeentelijke websites met onvolledige of onjuiste verklaring				
Datum	109	27,7%	verklaring niet up to date, waarmerklogo verlopen (2014 is toegestaan)	3,94 miljoen
Niveau	8	2,0%	voldoet aan eisen op een lager niveau of een verouderde standaard	0,44 miljoen
Onvolledig	85	21,6%	verklaring voldoet niet aan eisen zoals oorzaak, gevolg, maatregelen, planning	4,14 miljoen
Scope	28	7,1%	belangrijke onderdelen buiten verklaring gehouden (bv e-loket, formulieren)	1,30 miljoen
Termijn	8	2,0%	niet dit jaar opgelost of niet duidelijk	0,13 miljoen
Ontoegankelijke gemeentelijke websites zonder verklaring				
Geen	129	32,8%	geen verklaring	5,97 miljoen

Op grond van de bovenstaande tabel, wonen 980.000 mensen in een gemeente met een toegankelijke website, zie grafiek 1.

Op grond van het percentage mensen met een beperking, zie bijlage 2, wordt duidelijk hoeveel mensen zelfstandig toegang hebben tot de website van hun gemeente. Zie grafiek 2.

Hieruit blijkt het belang van het toegankelijk maken van gemeentelijke websites; hierdoor wordt digitale dienstverlening ook bereikbaar voor 2,3 miljoen mensen met een beperking.

5 Conclusies

Slechts 26 van de 393 websites van de Nederlandse gemeenten (6,6%) voldoen aantoonbaar aan de toegankelijkheidsrichtlijnen. In 2011 was dat percentage 2% op basis van 418 gemeenten. Het aantal toegankelijke gemeentelijke websites is in de afgelopen vier jaren dus bescheiden toegenomen.

Binnen deze groep zijn het over het algemeen kleinere gemeenten die goed scoren; het gemiddelde aantal inwoners ligt rond de 36.000. Er staan slechts twee 100.000+ gemeenten in de lijst. Tilburg is de enige gemeente uit de top-20 van grootste gemeenten die goed scoort.

De Webrichtlijnen, die op de lijst met 'pas toe of leg uit'-standaarden staan, moeten sinds 23 juni 2011 verplicht worden toegepast. Afwijken mag alleen met zwaarwegende redenen en verantwoording hierover moet worden afgelegd⁴. 264 (67%) van de gemeenten beschikken in enige vorm over een claim of verklaring rond toegankelijkheid. Helaas voldoet slechts een beperkt deel van deze claims aan de voorwaarden. Dit zijn met name websites met een drempelvrij.nl certificaat.

Daarnaast heeft een aanzienlijk deel van de gemeenten (21%) een verantwoording opgesteld die niet aan de gestelde eisen voor een 'pas toe of leg uit' verklaring voldoet. Denk hierbij aan eisen die aan de verklaring worden gesteld zoals het concreet beschrijven van oorzaak en gevolg maar belangrijker nog de te nemen maatregelen en de hierbij behorende planning. Ook hebben de specialisten bij diverse sites problemen gevonden die niet in de verklaringen waren benoemd.

Veel van de verklaringen rond toegankelijkheid en de hierbij geclaimde uitzonderingen vallen niet onder de door de overheid benoemde zwaarwegende redenen. De in het handmatig onderzoek gevonden problemen zijn onder meer:

- Ontbreken van tekstueel alternatief bij afbeeldingen;
- Onduidelijke 'lees meer' links;
- Onbruikbare zoekvelden;
- Geen mogelijkheid om delen van de site over te slaan via 'skiplinks';
- Onvoldoende kleurcontrast;

⁴ <https://www.webrichtlijnen.nl/toepassen/afwegingscriteria>

- Onjuiste (koppen)structuur.

129 van de gemeenten (33%) heeft geen claim of verklaring over toegankelijkheid van de website, terwijl dit vanaf 1 januari 2015 verplicht is. Een handmatige scan op 40 van de 129 websites laat zien dat geen van deze websites aan de toegankelijkheidsrichtlijnen voldoet.

Bijlage 1 Inventarisatie websites Nederlandse gemeenten

Toelichting:

- **Datum:** De gemeente verklaart dat men vanaf een bepaald moment voldoet (bijvoorbeeld eerste kwartaal 2015), terwijl dit moment reeds gepasseerd en/of specialisten hebben vastgesteld dat dit niet het geval is, of men verwijst naar een waarmerklogo dat verlopen is (waarmerklogo's uit heel 2014 worden als geldig gezien);
- **Geen:** De gemeente geeft op geen enkele wijze aan of dan wel hoe aan toegankelijkheid gewerkt wordt.
- **Goed:** De website voldoet aan de toegankelijkheidseisen;
- **Niveau:** De gemeente verklaart zelf of heeft een waarmerklogo dat aangeeft dat men aan een lager niveau dan verplicht voldoet. Dit impliceert dat men (nog) niet aan het verplichte niveau voldoet;
- **Onvolledig:** De gemeente verklaart dat men voldoet maar specialisten hebben in dit onderzoek vastgesteld dat de verklaring onjuist is en/of niet voldoet aan de eisen die daaraan gesteld zijn;
- **Scope:** Voor burgers belangrijke vormen van ondersteuning of dienstverlening op de primaire website van de gemeente zijn buiten de verklaring gehouden (denk aan een digitaal loket, formulieren, etc.);
- **Termijn:** De gemeente verklaart zelf dat men op dit moment niet aan de eisen voldoet of op korte termijn zal voldoen. Korte termijn wil zeggen niet voor 1 juli 2015. Of: De gemeente verklaart dat men 'aan toegankelijkheid werkt'. Dit impliceert dat men (nog) niet voldoet.

Gemeente	Goed/Fout
Aa en Hunze	Datum
Aalburg	Datum
Aalsmeer	Goed
Aalten	Datum
Achkarspelen	Datum
Alblasserdam	Geen
Albrandswaard	Geen
Alkmaar	Onvolledig
Almelo	Datum
Almere	Geen
Alphen aan den Rijn	Scope
Alphen-Chaam	Geen
Ameland	Goed
Amersfoort	Geen
Amstelveen	Scope
Amsterdam	Geen
Apeldoorn	Onvolledig
Appingedam	Onvolledig
Arnhem	Onvolledig
Assen	Geen
Asten	Goed
Baarle-Nassau	Geen
Baarn	Geen
Barendrecht	Geen
Barneveld	Geen
Bedum	Onvolledig
Beek	Scope

Beemster	Geen
Beesel	Onvolledig
Bellingwedde	Geen
Bergeijk	Datum
Bergen (Limburg)	Datum
Bergen (Noord-Holland)	Geen
Bergen op Zoom	Geen
Berkelland	Geen
Bernheze	Datum
Best	Goed
Beuningen	Onvolledig
Beverwijk	Datum
Binnenmaas	Onvolledig
Bladel	Datum
Blaricum	Geen
Bloemendaal	Datum
Bodegraven-Reeuwijk	Datum
Boekel	Geen
Borger-Odoorn	Scope
Borne	Geen
Borsele	Termijn
Boxmeer	Datum
Boxtel	Onvolledig
Breda	Onvolledig
Brielle	Onvolledig
Bronckhorst	Datum
Brummen	Onvolledig
Brunssum	Geen
Bunnik	Datum
Bunschoten	Datum
Buren	Scope
Bussum	Geen
Capelle aan den IJssel	Datum
Castricum	Geen
Coevorden	Niveau
Cranendonck	Datum
Cromstrijen	Geen
Cuijk	Datum
Culemborg	Geen
Dalfsen	Datum
Dantumadiel	Datum
De Bilt	Datum
De Friese Meren	Datum
De Marne	Onvolledig
De Ronde Venen	Geen
De Wolden	Datum
Delft	Onvolledig
Delfzijl	Onvolledig
Den Haag	Datum
Den Helder	Scope
Deurne	Scope

Deventer	Niveau
Diemen	Onvolledig
Dinkelland	Onvolledig
Doesburg	Geen
Doetinchem	Onvolledig
Dongen	Scope
Dongeradeel	Datum
Dordrecht	Geen
Drechterland	Onvolledig
Drimmelen	Niveau
Dronten	Datum
Druten	Datum
Duiven	Onvolledig
Echt-Susteren	Scope
Edam-Volendam	Datum
Ede	Onvolledig
Eemnes	Geen
Eemsmond	Geen
Eersel	Datum
Eijsden-Margraten	Geen
Eindhoven	Onvolledig
Elburg	Goed
Emmen	Datum
Enkhuizen	Geen
Enschede	Geen
Epe	Datum
Ermelo	Geen
Etten-Leur	Onvolledig
Ferwerderadiel	Onvolledig
Franekeradeel	Geen
Geertruidenberg	Scope
Geldermalsen	Onvolledig
Geldrop-Mierlo	Onvolledig
Gemert-Bakel	Geen
Gennep	Scope
Giessenlanden	Datum
Gilze en Rijen	Niveau
Goeree-Overflakkee	Geen
Goes	Geen
Goirle	Datum
Gorinchem	Onvolledig
Gouda	Onvolledig
Grave	Termijn
Groningen	Onvolledig
Grootegast	Onvolledig
Gulpen-Wittern	Onvolledig
Haaksbergen	Datum
Haaren	Niveau
Haarlem	Geen
Haarlemmerliede en Spaarnwoude	Geen
Haarlemmermeer	Geen

Halderberge	Onvolledig
Hardenberg	Onvolledig
Harderwijk	Datum
Hardinxveld-Giessendam	Datum
Haren	Goed
Harlingen	Onvolledig
Hattem	Goed
Heemskerk	Geen
Heemstede	Datum
Heerde	Goed
Heerenveen	Goed
Heerhugowaard	Scope
Heerlen	Onvolledig
Heeze-Leende	Datum
Heiloo	Geen
Hellendoorn	Onvolledig
Hellevoetsluis	Geen
Helmond	Scope
Hendrik-Ido-Ambacht	Geen
's- Hertogenbosch	Onvolledig
Hengelo	Geen
Het Bildt	Onvolledig
Heumen	Datum
Heusden	Datum
Hillegom	Scope
Hilvarenbeek	Goed
Hilversum	Scope
Hof van Twente	Geen
Hollands Kroon	Scope
Hoogeveen	Geen
Hoogezand-Sappemeer	Geen
Hoorn	Onvolledig
Horst aan de Maas	Datum
Houten	Onvolledig
Huizen	Datum
Hulst	Geen
IJsselstein	Niveau
Kaag en Braassem	Goed
Kampen	Onvolledig
Kapelle	Datum
Katwijk	Datum
Kerkrade	Datum
Koggenland	Datum
Kollumerland en Nieuwkruisland	Termijn
Korendijk	Datum
Krimpen aan den IJssel	Datum
Krimpenerwaard	Datum
Laarbeek	Geen
Landerd	Termijn
Landgraaf	Datum
Landsmeer	Geen

Langedijk	Geen
Lansingerland	Datum
Laren	Geen
Leek	Geen
Leerdam	Termijn
Leeuwarden	Scope
Leeuwarderadeel	Onvolledig
Leiden	Datum
Leiderdorp	Onvolledig
Leidschendam-Voorburg	Onvolledig
Lelystad	Goed
Leudal	Datum
Leusden	Geen
Lingewaal	Datum
Lingewaard	Datum
Lisse	Geen
Littenseradiel	Goed
Lochem	Geen
Loon op Zand	Goed
Lopik	Geen
Loppersum	Onvolledig
Losser	Geen
Maasdriel	Onvolledig
Maasgouw	Onvolledig
Maassluis	Geen
Maastricht	Goed
Marum	Scope
Medemblik	Onvolledig
Meerssen	Geen
Menameradiel	Onvolledig
Menterwolde	Onvolledig
Meppel	Goed
Middelburg	Geen
Midden-Delfland	Datum
Midden-Drenthe	Geen
Mill en Sint Hubert	Termijn
Moerdijk	Scope
Molenwaard	Geen
Montferland	Scope
Montfoort	Geen
Mook en Middelaar	Datum
Muiden	Geen
Naarden	Datum
Neder-Betuwe	Geen
Nederweert	Geen
Neerijnen	Onvolledig
Nieuwegein	Geen
Nieuwkoop	Onvolledig
Nijkerk	Datum
Nijmegen	Onvolledig
Nissewaard	Geen

Noord-Beveland	Onvolledig
Noordenveld	Onvolledig
Noordoostpolder	Geen
Noordwijk	Scope
Noordwijkerhout	Geen
Nuenen, Gerwen en Nederwetten	Datum
Nunspeet	Geen
Nuth	Datum
Oegstgeest	Onvolledig
Oirschot	Datum
Oisterwijk	Goed
Oldambt	Datum
Oldebroek	Goed
Oldenzaal	Onvolledig
Olst-Wijhe	Termijn
Ommen	Onvolledig
Onderbanken	Geen
Oost Gelre	Geen
Oosterhout	Scope
Ooststellingwerf	Geen
Oostzaan	Onvolledig
Opmeer	Datum
Opsterland	Geen
Oss	Datum
Oud-Beijerland	Datum
Oude IJsselstreek	Geen
Ouder-Amstel	Geen
Oudewater	Geen
Overbetuwe	Geen
Papendrecht	Geen
Peel en Maas	Onvolledig
Pekela	Datum
Pijnacker-Nootdorp	Geen
Purmerend	Niveau
Putten	Goed
Raalte	Datum
Reimerswaal	Datum
Renkum	Datum
Renswoude	Datum
Reusel de mierden	Datum
Rheden	Datum
Rhenen	Geen
Ridderkerk	Geen
Rijnwaarden	Datum
Rijssen-Holtén	Geen
Rijswijk	Goed
Roerdalen	Scope
Roermond	Geen
Roosendaal	Onvolledig
Rotterdam	Geen
Rozendaal	Geen

Rucphen	Onvolledig
Schagen	Scope
Scherpenzeel	Onvolledig
Schiedam	Onvolledig
Schiermonnikoog	Datum
Schijndel	Datum
Schinnen	Datum
Schouwen-Duiveland	Geen
Simpelveld	Geen
Sint Anthonis	Geen
Sint-Michielsgestel	Onvolledig
Sint-Oedenrode	Datum
Sittard-Geleen	Geen
Sliedrecht	Geen
Slochteren	Geen
Sluis	Geen
Smallingerland	Onvolledig
Soest	Onvolledig
Someren	Goed
Son en Breugel	Datum
Stadskanaal	Geen
Staphorst	Datum
Stede Broec	Geen
Steenbergen	Geen
Steenwijkerland	Geen
Stein	Onvolledig
Stichtse Vecht	Datum
Strijen	Onvolledig
Súdwest Fryslân	Datum
Ten Boer	Geen
Terneuzen	Onvolledig
Terschelling	Onvolledig
Texel	Datum
Teylingen	Geen
Tholen	Onvolledig
Tiel	Scope
Tilburg	Goed
Tubbergen	Geen
Twenterand	Datum
Tynaarlo	Geen
Tytsjerksteradiel	Datum
Uden	Datum
Uitgeest	Onvolledig
Uithoorn	Datum
Urk	Datum
Utrecht	Onvolledig
Utrechtse Heuvelrug	Datum
Vaals	Geen
Valkenburg aan de Geul	Geen
Valkenswaard	Datum
Veendam	Datum

Veenendaal	Onvolledig
Veere	Datum
Veghel	Datum
Veldhoven	Geen
Velsen	Onvolledig
Venlo	Datum
Venray	Geen
Vianen	Geen
Vlaardingen	Onvolledig
Vlagtwedde	Geen
Vlieland	Goed
Vlissingen	Goed
Voerendaal	Geen
Voorschoten	Geen
Voorst	Onvolledig
Vught	Goed
Waalre	Geen
Waalwijk	Onvolledig
Waddinxveen	Datum
Wageningen	Geen
Wassenaar	Geen
Waterland	Onvolledig
Weert	Geen
Weesp	Geen
Werkendam	Goed
West Maas en Waal	Geen
Westerveld	Geen
Westervoort	Datum
Westland	Scope
Weststellingwerf	Datum
Westvoorne	Datum
Wierden	Geen
Wijchen	Geen
Wijdmeren	Geen
Wijk bij Duurstede	Goed
Winsum	Onvolledig
Winterswijk	Datum
Woensdrecht	Termijn
Woerden	Scope
Wormerland	Onvolledig
Woudenberg	Geen
Woudrichem	Datum
Zaanstad	Niveau
Zaltbommel	Geen
Zandvoort	Geen
Zederik	Datum
Zeevang	Onvolledig
Zeevolde	Datum
Zeist	Geen
Zevenaar	Datum
Zoetermeer	Datum

Zoeterwoude	Datum
Zuidhorn	Datum
Zuidplas	Datum
Zundert	Geen
Zutphen	Datum
Zwartewaterland	Scope
Zwijndrecht	Geen
Zwolle	Geen

Bijlage 2 Het aantal/percentage mensen met een beperking

Mensen met een lichamelijke en verstandelijke beperking

In de factsheet mensen met een lichamelijke en verstandelijke beperking van het Sociaal Cultureel Planbureau, juli 2012 staat een overzicht van de aantallen thuiswonende mensen met lichamelijke of verstandelijke beperkingen. De circa 150.000 bewoners van instellingen voor ouderenzorg en gehandicaptenzorg blijven buiten beschouwing.

In de factsheet wordt het aantal mensen met een beperking aangegeven op nationaal niveau en dit wordt omgerekend.

“Als we alle mensen met matige of ernstige beperkingen op minimaal één van de terreinen samennemen, dan zijn er in Nederland ongeveer 2,3 miljoen zelfstandig wonende mensen met een matige of ernstige beperking. Die hebben dan ofwel een matige of ernstige motorische beperking, ofwel een gezichtsbeperking, dan wel een gehoorbeperking (of een combinatie daarvan). Iets minder dan de helft van hen is 65-plusser. Bij de laatsten komen er vaker verschillende typen beperkingen tegelijkertijd voor dan bij jongere mensen.”

“Het Sociaal en Cultureel Planbureau beschikt niet over regionale gegevens over het aantal mensen met beperkingen. De hier genoemde prevalenties, gecombineerd met regionale gegevens over bevolkingsaantallen, geven een redelijke schatting van het aantal mensen met beperkingen in een regio.

Als voorbeeld: In een gemeente van circa 100.000 inwoners zijn er ongeveer 14.800 mensen met een matige of ernstige lichamelijke beperking (14,8%). In een sterk vergrijsde gemeente zal dit aantal hoger liggen, in een relatief jonge gemeente lager.

Voor de afzonderlijke beperkingen zijn de gegevens op gemeenteniveau te vinden in www.volksgezondheidenzorg.info.